

**Αποκάλυψη-«βόμβα»: 7 στους 10 ελεύθερους επαγγελματίες
χρωστούν στον ΕΦΚΑ!!**

300.000 ελεύθεροι επαγγελματίες & αγρότες χωρίς σύνταξη λόγω χρεών

8 στους 10 με σύνταξη έως 800 € μεικτά

**Τεκμαρτή φορολόγηση και ετήσια αύξηση των εισφορών
φτωχοποιούν μαζικά τους μικρομεσαίους**

**I. 48,5 δις € οι οφειλές προς τον ΕΦΚΑ. Τεκμαρτή φορολόγηση και
ετήσια αύξηση εισφορών εκτίναξαν τα χρέη επαγγελματιών-αγροτών**

Τα τελευταία επίσημα στοιχεία του ΚΕΑΟ/ΕΦΚΑ για τις οφειλές των ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών είναι άκρως ανησυχητικά. Κυρίως οι ελεύθεροι επαγγελματίες, αλλά και οι αγρότες, οφείλουν στον ΕΦΚΑ ποσό ίσο με το 1/4 του ελληνικού ΑΕΠ!

Ειδικότερα, πάνω από 300.000 ασφαλισμένοι σε όλα τα πρώην Ταμεία που έχουν υπαχθεί σήμερα στον ΕΦΚΑ είναι όμηροι αυτού και του ΚΕΑΟ! Οι περισσότεροι από αυτούς, ήδη σε προχωρημένη ηλικία, αδυνατούν να λάβουν σύνταξη επειδή χρωστούν στον ΕΦΚΑ ποσά άνω των 20.000 € οι ελεύθεροι επαγγελματίες, άνω των 15.000 € οι επιστήμονες και άνω των 6.000 € οι αγρότες. Μέχρι πρόσφατα, προκειμένου να τους χορηγηθεί η σύνταξη, έπρεπε να καταβάλουν εντός διμήνου ολόκληρο το υπερβάλλον ποσό (το πάνω από το οριζόμενο πλαφόν) και το εναπομείναν να συμψηφιστεί με μηνιαία περικοπή τής σύνταξής τους!

Με την ευνοϊκότερη (υποτίθεται) ρύθμιση που έγινε με το άρθρο 115 του ν. 5078/2023 (ΦΕΚ Α 211) και τη φετινή υπ' αριθ. πρωτ. 32270/17-5-2024 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2915), το όριο οφειλής (πλαφόν) αυξήθηκε στο ποσό των 30.000 € (μη μισθωτοί) και των 10.000 € (αγρότες) με παρακράτηση του 60% της σύνταξης μέχρις ότου η οφειλή περιοριστεί στα προηγούμενα πλαφόν, δηλαδή στο ποσό των 20.000 € (μη μισθωτοί) και 6.000 € (αγρότες), αντιστοίχως.

Όμως, είναι γνωστό ότι εκατοντάδες χιλιάδες ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες δεν μπόρεσαν, λόγω Μνημονίων και κορωνοϊού, να πληρώσουν τις εισφορές προς τα Ταμεία. Πολλοί από αυτούς, μάλιστα, καθώς και οι οικογένειές τους, από 1-4-2024, έχουν απωλέσει και την ασφαλιστική τους ικανότητα αφού δεν μπόρεσαν να εξοφλήσουν ή να ρυθμίσουν τις τρέχουσες τουλάχιστον οφειλές τους. Την ανησυχητική κατάσταση επέτειναν κυρίως η θέσπιση της τεκμαρτής φορολόγησης του εισοδήματός τους καθώς και η ετήσια αύξηση των ασφαλιστικών τους εισφορών. Γι'αυτό οι οφειλές τους θα αυξηθούν στο μέλλον.

Είναι αποκαλυπτική η εικόνα των οφειλών-οφειλετών του ΚΕΑΟ που έδωσε πρόσφατα στη δημοσιότητα ο ΕΦΚΑ για το β' τρίμηνο του 2024. Σύμφωνα με την 2^η Τριμηνιαία Έκθεση Προόδου έτους 2024 του ΚΕΑΟ (Απρίλιος-Ιούνιος 2024) και πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με τον Πίνακα 3 (σελίδα 7), στο τέλος Ιουνίου 2024:

-το συνολικό χρέος στο ΚΕΑΟ ήταν 48.576.693.016 €,

-οι οφειλέτες μη μισθωτοί e-ΕΦΚΑ, των τέως ΟΑΕΕ, ΟΓΑ, ΕΤΑΑ, ΕΤΑΠ-ΜΜΕ και ΕΤΕΑΕΠ και των φορέων εκτός e-ΕΦΚΑ ανέρχονταν στους 1.662.857 ασφαλισμένους και

-οι μη μισθωτοί e-ΕΦΚΑ και οι ασφαλισμένοι στον τέως ΟΓΑ, ανέρχονταν στους 1.106.389 ασφαλισμένους (835.052 + 271.337).

Πίνακας 3 Οφειλέτες / Υπόλοιπο οφειλών ανά ΦΚΑ (Τρέχον υπόλοιπο στις 30/6/2024)		
ΦΚΑ	Πλήθος Μητρώων Οφειλετών	Τρέχον Υπόλοιπο Οφειλών
e-ΕΦΚΑ Μισθωτών / τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	549.191	24.948.764.683 €
Μη μισθωτοί e-ΕΦΚΑ	835.052	6.242.708.084 €
τ. ΟΑΕΕ	475.604	13.958.006.225 €
τ. ΟΓΑ	271.337	1.800.762.736 €
τ. ΕΤΑΑ	48.499	1.196.094.178 €
τ. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ	407	48.018.825 €
τ. ΕΤΕΑΕΠ	32.365	329.403.776 €
Φορείς εκτός e-ΕΦΚΑ	948	52.934.508 €
ΣΥΝΟΛΟ		48.576.693.016 €

II. Ραγδαία αύξηση οφειλών-οφειλετών το 2024.

Όπως αναφέρεται στη σελίδα 5 της Έκθεσης, οι νέοι οφειλέτες που εντάχθηκαν στο ΚΕΑΟ κατά το β' τρίμηνο του 2024 ανήλθαν συνολικά σε 106.116

με οφειλές ύψους 121.256.063 € (κύριες οφειλές και πρόσθετα τέλη), εκ των οποίων:

- 23.892 οφειλέτες από το e-ΕΦΚΑ Μισθωτών/τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ,
- 81.655 οφειλέτες από τον e-ΕΦΚΑ Μη Μισθωτών,
- 218 οφειλέτες από τον τ.ΟΑΕΕ,
- 152 οφειλέτες από το τ.ΕΤΑΑ,
- 2 οφειλέτες από το τ.ΕΤΑΠ-ΜΜΕ,
- 144 οφειλέτες από το τ.ΕΤΕΑΕΠ και
- 53 οφειλέτες από φορείς εκτός e-ΕΦΚΑ.

Εξάλλου, σύμφωνα με τον Πίνακα 4 (σελίδα 8) της Έκθεσης του ΚΕΑΟ, στο τέλος Ιουνίου 2024:

- μέχρι 15.000 € όφειλαν 1.645.875 ασφαλισμένοι,
- από 15.000-30.000 € όφειλαν 312.295 ασφαλισμένοι,
- από 30.000-50.000 € όφειλαν 89.487 ασφαλισμένοι και
- πάνω από 30.000 € όφειλαν συνολικά 255.233 ασφαλισμένοι.

Πίνακας 4 Πλήθος οφειλετών ανά εύρος οφειλής (Τρέχον υπόλοιπο στις 30/6/2024)				
Εύρος Οφειλής (€)	Πλήθος Μητροών Οφειλετών	Κύρια Οφειλή (€)	Πρόσθετα Τέλη (€)	Συνολικές Οφειλές (€)
0 - 15.000	1.645.875	4.839.317.950	1.781.607.268	6.620.925.218
15.000 - 30.000	312.295	4.777.394.147	1.794.352.061	6.571.746.209
30.000 - 50.000	89.487	2.376.762.557	1.090.980.046	3.467.742.603
50.000 - 100.000	96.323	4.591.909.978	2.182.109.375	6.774.019.353
100.000 - 150.000	33.639	2.597.171.509	1.463.934.056	4.061.105.565
150.000 - 200.000	13.572	1.447.884.278	876.107.616	2.323.991.894
200.000 - 500.000	15.511	2.436.960.540	2.045.398.642	4.482.359.182
500.000 - 1.000.000	3.988	1.363.314.773	1.382.855.810	2.746.170.583
1.000.000 -	2.713	5.256.395.216	6.272.237.193	11.528.632.409
ΣΥΝΟΛΟ		29.687.110.948	18.889.582.068	48.576.693.016

Τέλος, όπως αναφέρεται στη σελίδα 16 της Έκθεσης του ΚΕΑΟ, στο τέλος Ιουνίου 2024, οι συνολικές ενεργές ρυθμίσεις ήταν 347.959 με ρυθμισμένο ποσό ύψους 4.800.751.690 € ενώ οι ολοκληρωμένες ρυθμίσεις ήταν 691.081 για οφειλές ύψους 3.349.186 €, γεγονός που μαρτυρά ότι οι νόμοι 4611/2019, 4738/2020, 4821/2021 και 5036/2023 δεν διευκόλυναν ουσιαστικά τους οφειλέτες (που έχασαν τις ρυθμίσεις λόγω αδυναμίας αποπληρωμής) κι έτσι δεν απέδωσαν.

III. Το 90% επαγγελματιών και αγροτών επέλεξαν την χαμηλότερη ασφαλιστική κλάση για το 2024

Λόγω της ετήσιας αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών κατά 9,6% το 2023 και κατά 3,45% το 2024, ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι και αγρότες επέλεξαν τις χαμηλές ασφαλιστικές κλάσεις. Επίσης, λόγω της τεκμαρτής φορολόγησής τους (του αγριότερου φόρου που τους έχει επιβληθεί από τη Μεταπολίτευση μέχρι σήμερα), της ετήσιας αύξησης εισφορών και της εκτίναξης των οφειλών τους προς ΕΦΚΑ, Εφορία και Τράπεζες, αδυνατούν (εκτός από μια ισχνή μειοψηφία) να καταβάλουν υψηλότερες εισφορές. Η κατάσταση θα επιδεινωθεί κυρίως λόγω της υπερφορολόγησής τους με βάση εικαζόμενα εισοδήματα και όχι πραγματικά.

Ειδικότερα, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του ΕΦΚΑ, το 78,3% των ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών επέλεξε τη χαμηλότερη ασφαλιστική κλάση και το 11,2%, που αντιστοιχεί στους νέους επαγγελματίες, επέλεξε (όπως δικαιούται) την ειδική ασφαλιστική κατηγορία. Δηλαδή το 90% των ελεύθερων επαγγελματιών-επιστημόνων-αγροτών επέλεξε τις χαμηλότερες ασφαλιστικές κλάσεις. Το 4,5% επέλεξε τη 2^η ασφαλιστική κλάση ενώ μόνο το υπόλοιπο 5% επέλεξε τις υψηλότερες ασφαλιστικές κατηγορίες (3^η-6^η).

Είναι αυτονόητο, όπως αναφέρουμε παρακάτω, ότι εάν το 90% των ελεύθερων επαγγελματιών-αυτοαπασχολούμενων-αγροτών συνεχίσει να ασφαλίζεται στις χαμηλότερες κλάσεις, θα λάβει μικρή σύνταξη σύμφωνα με όσα αναλύουμε αμέσως παρακάτω.

IV. Οι χαμηλές εισφορές οδηγούν σε χαμηλές συντάξεις

8 στους 10 ελεuthεροεπαγγελματίες-επιστήμονες-αγρότες θα λάβουν σύνταξη έως 800 € μεικτά!!

Σύμφωνα με έρευνα της ΕΝΥΠΕΚΚ, οι κρατήσεις από τους ελεύθερους επαγγελματίες ανά ασφαλιστική κατηγορία θα αποδώσουν στο μέλλον τα παρακάτω ποσά κυρίων συντάξεων για 30, 35 και 40 χρόνια ασφάλισης αντίστοιχα.

Ασφαλιστική κατηγορία	Κρατήσεις κλάδου κύριας σύνταξης	Κύρια σύνταξη με 30 χρόνια ασφάλισης	Κύρια σύνταξη με 35 χρόνια ασφάλισης	Κύρια σύνταξη με 40 χρόνια ασφάλισης
1 ^η	175,83	658,00	754,18	866,62
2 ^η	211,00	704,37	819,79	954,73
3 ^η	267,72	779,16	925,60	1,96,81
4 ^η	336,91	870,39	1.054,68	1.270,13
5 ^η	418,59	978,08	1.207,05	1.474,74
6 ^η	567,19	1.174,01	1.484,26	1.846,98

Πρέπει να σημειώσουμε ότι στις ανωτέρω ασφαλιστικές κατηγορίες γίνεται επιπροσθέτως μηνιαία κράτηση:

- υπέρ του Κλάδου Ανεργίας (πρώην ΟΑΕΔ) ύψους 10 €
- υπέρ της Στέγης Υγειονομικών ύψους 2 € (για τους υγειονομικούς) και
- υπέρ του Κλάδου Υγειονομικής Περίθαλψης.

Στον παρακάτω πίνακα, αποτυπώνονται οι επιπλέον αυτές εισφορές καθώς και το συνολικό ποσό κρατήσεων:

Ασφαλιστική κατηγορία	Κρατήσεις κλάδου κύριας σύνταξης	Κρατήσεις για τον Κλάδο Υγειονομικής Περίθαλψης	Κρατήσεις υπέρ ΟΑΕΔ	Συνολικές κρατήσεις
1 ^η	175,83	62,39	10	248,22
2 ^η	211,00	74,87	10	295,87
3 ^η	267,72	74,87	10	352,59
4 ^η	336,91	74,87	10	421,78
5 ^η	418,59	74,87	10	503,46
6 ^η	567,19	74,87	10	652,03

Από τα στοιχεία των παραπάνω πινάκων, σε συνδυασμό με τα ευρήματα της Έκθεσης του ΚΕΑΟ, συνάγεται αβίαστα το συμπέρασμα ότι το 90% των ελεύθερων επαγγελματιών και αγροτών, θα λάβουν σύνταξη έως 800 € μεικτά, με 40 χρόνια εργασίας, αφού επιλέγουν μαζικά την κατώτερη ασφαλιστική κλάση, δηλαδή αυτήν με τις λιγότερες εισφορές προκειμένου να μειώσουν τα έξοδά τους

και να καταφέρουν να επιβιώσουν. Η αναγκαστική αυτή επιλογή τους, όμως, μακροπρόθεσμα, οδηγεί σε χαμηλή συνταξιοδοτική απόδοση και μικρά ποσά συντάξεων σε σχέση με τον ασφαλιστικό τους βίο! Γίνεται συνεπώς αντιληπτό ότι οι περισσότεροι εξ αυτών θα έχουν σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης και ως συνταξιούχοι.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, τα ανωτέρω ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών Κλάδων Σύνταξης για τους μη μισθωτούς, τους ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες, προσαυξάνονται κατά το ποσοστό μεταβολής τού μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή τού προηγούμενου έτους (άρθρα 31, 35-37 και 45 του ν. 4670/2020) έως το 2024 και με βάση τον δείκτη μεταβολής μισθών από το 1-1-2025 κι εντεύθεν.

V. Διαγραφή οφειλών και πλαφόν οφειλών 50.000 € για όλους: Η μόνη λύση

Επειδή οι προϋποθέσεις υπαγωγής στη ρύθμιση του ισχύοντος ν. 5078/2023 πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά στο πρόσωπο εκάστου ασφαλισμένου, είναι λίγοι αυτοί που καταφέρνουν τελικά να υπαχθούν προκειμένου να λάβουν σύνταξη ρυθμίζοντας και τις οφειλές τους.

Εξάλλου η παρακράτηση του 60% της σύνταξης μέχρι η οφειλή να μειωθεί στο ποσό των 20.000 € για τους ελεύθερους επαγγελματίες και στο ποσό των 10.000 € για τους αγρότες, τους οδηγεί να συμπεριλαμβάνονται (όπως πολλές φορές έχουμε αναφέρει) στους «φτωχούς συνταξιούχους» («*poor pensioners*»).

Επομένως, με το χρέος εξ οφειλών προς τον ΕΦΚΑ πάνω από 1.000.000 οφειλετών να ανέρχεται σε 48,5 δις €, η κατάσταση σήμερα φαίνεται αδιέξοδη, παρά την παραγραφή των οφειλών πέραν της 10ετίας σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1833/2022 απόφαση ΟλΣΤΕ και παρά τη θεσμοθέτηση άτολμων και μίξερων ρυθμίσεων. Στην πραγματικότητα πάνω από 300.000 ασφαλισμένοι ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι και αγρότες αδυνατούν να βγουν στη σύνταξη ενώ από την τελευταία ρύθμιση θα επωφεληθούν μόνο ελάχιστοι ασφαλισμένοι, όπως παραδέχονται ήδη φιλικά προς την κυβέρνηση ΜΜΕ. Οι περισσότεροι χάνουν σημαντικό χρόνο ασφαλιστικού βίου που θα ήταν χρήσιμος για θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή χάνουν χρήματα από την

τελικώς καταβαλλόμενη σύνταξη λόγω τής αναγκαστικής επιλογής τής 1^{ης} ασφαλιστικής κατηγορίας με χαμηλότερες εισφορές.

Γ'αυτό, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το μεγάλο οικονομικό αδιέξοδο τόσο των ασφαλισμένων οφειλετών επαγγελματιών και αγροτών όσο και του ΕΦΚΑ, το οποίο έχει ήδη αναχθεί σε μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, απαιτείται διαγραφή τουλάχιστον μεγάλου μέρους των οφειλών και αύξηση του ισχύοντος πλαφόν από τα 30.000 € ή τα 10.000 € αντίστοιχα για μη μισθωτούς και αγρότες, στο ύψος των 50.000 € για ΟΛΕΣ τις κατηγορίες των οφειλετών.

Μόνον έτσι χιλιάδες οφειλέτες, αρκετοί εκ των οποίων είναι υπερήλικες, θα μπορέσουν σήμερα να φτάσουν στον στόχο τής πολυπόθητης σύνταξης, την οποία θα είχαν προ πολλού λάβει, αν τα μνημονιακά προγράμματα και κυρίως το γ' Μνημόνιο (ν. 4336/2015) -που ψήφισαν και τα τρία κόμματα του μνημονιακού τόξου (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ)- δεν είχαν αυξήσει τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και δεν είχαν οδηγήσει σε απελπισία ασφαλισμένους και συνταξιούχους.

Αλέξης Π. Μητρόπουλος
Καθηγητής ΕΚΠΑ-Πρόεδρος ΕΝΥΠΕΚΚ